

Caverion

Puolivuosisikatsaus 1-6/2016

PUOLIVUOSIKATSAUS 1.1.–30.6.2016

1.4.–30.6.2016

- **Tilaukanta:** 1 554,2 (1 393,1) milj. euroa, kasvua 12 prosenttia edellisvuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna.
- **Liikevaihto:** 615,5 (638,1) milj. euroa.
- **Käyttökate ilman uudelleenjärjestelykuluja:** -6,8 milj. euroa eli -1,1 prosenttia liikevaihdosta.
- **Käyttökate:** -14,4 (22,0) milj. euroa eli -2,3 (3,4) prosenttia liikevaihdosta.
- **Käyttöpääoma:** 17,1 (7,7) milj. euroa.
- **Vapaa kassavirta:** -32,6 (-6,3) milj. euroa.
- **Osakekohtainen tulos, laimentamaton:** -0,13 (0,08) euroa osakkeelta.

1.1.–30.6.2016

- **Liikevaihto:** 1 176,1 (1 201,5) milj. euroa.
- **Käyttökate ilman uudelleenjärjestelykuluja:** 6,6 milj. euroa eli 0,6 prosenttia liikevaihdosta.
- **Käyttökate:** -2,9 (36,2) milj. euroa eli -0,2 (3,0) prosenttia liikevaihdosta.
- **Vapaa kassavirta:** -61,3 (-5,5) milj. euroa.

Suluissa esitetyt luvut ovat edellisvuoden vastaavan kauden lukuja, ellei toisin ole mainittu.

AVAINLUVUT

Milj. e	4–6/16	4–6/15	Muutos	1–6/16	1–6/15	Muutos	1–12/15
Tilaukanta	1 554,2	1 393,1	12 %	1 554,2	1 393,1	12 %	1 461,4
Liikevaihto	615,5	638,1	-4 %	1 176,1	1 201,5	-2 %	2 443,0
Käyttökate ilman uudelleenjärjestelykuluja	-6,8	-	-	6,6	-	-	-
Käyttökateprosentti ilman uudelleenjärjestelykuluja, %	-1,1	-	-	0,6	-	-	-
Käyttökate	-14,4	22,0		-2,9	36,2		91,5
Käyttökateprosentti, %	-2,3	3,4		-0,2	3,0		3,7
Liikevoitto	-21,5	15,5		-16,7	23,4		65,0
Liikevoittoprosentti, %	-3,5	2,4		-1,4	1,9		2,7
Tilikauden voitto	-16,1	10,4		-12,9	15,8		46,6
Osakekohtainen tulos, laimentamaton, e	-0,13	0,08		-0,10	0,13		0,37
Käyttöpääoma	17,1	7,7	123 %	17,1	7,7	123 %	-13,6
Vapaa kassavirta	-32,6	-6,3		-61,3	-5,5		53,9
Korollinen nettovelka	130,6	84,9	54 %	130,6	84,9	54 %	29,8
Velkaantumisaste, %	62,7	37,3		62,7	37,3		11,6
Henkilöstö keskimäärin kauden aikana	17 577	17 032	3 %	17 541	17 018	3 %	17 321

Väliaikaisen konsernijohtaja Sakari Toikkasen kommentti

“Edellisen konsernijohtajan lähdön jälkeen Caverion käynnisti perusteellisen toimintojen arvioinnin kaikissa divisioonissa, joissa on havaittu toiminnallisia haasteita. Tämän arvioinnin tulosten perusteella on tunnistettu kannattavuusongelmia johtuen resurssien ylikapasiteetista ja haasteista liittyen projektien toteutukseen ja johtamiseen. Tehdyt havainnot liittyvät pääasiassa Ruotsin ja Tanska-Norjan divisiooniin. Kannattavuus tietyissä suurehkoissa projekteissa Saksassa ja Norjassa on myös ollut ennustettua heikompaa. Lisäksi Caverionilla on ollut konsernitasolla liian monta yhtäaikaista kehitysprojektia käynnissä, mikä on kasvattanut kiinteät kulumme suuriksi. Vuonna 2016 käyttöpääoma ja kassavirta ovat heikentyneet. Syynä on heikko kannattavuus, investointien korkea taso sekä alhainen laskutus ja viiveet projektien loppusuorituksissa Ruotsissa ja Saksassa.

Caverion on jo käynnistänyt saneeraustoimenpiteiden toteuttamisen tunnistetun ylikapasiteetin vähentämiseksi. Nämä toimenpiteet edellyttävät valitettavasti myös henkilöstövähennyksiä, jotka kohdistuvat pääasiassa Ruotsin ja Tanska-Norjan divisiooniin sekä konsernitoimintoihin. Henkilöstövähennykset koskevat arviolta enintään 700

työntekijää ja uudelleenjärjestelyistä aiheutuvien kulujen arvioidaan olevan yhteensä noin 22-26 milj. euroa vuonna 2016. Kesäkuun loppuun mennessä on irtisanottu 292 työntekijää ja uudelleenjärjestelykulut ovat olleet 9,5 milj. euroa tammi–kesäkuussa. Toimenpiteiden vaikutukset alkavat toteutua toisen vuosipuoliskon aikana, ja täysimääräisesti ne ovat nähtävissä vuonna 2017. Kesäkuun lopussa väliaikaisesti lomautettuina oli 62 henkilöä Norjan divisioonassa.

Projektien toteutukseen ja johtamiseen liittyvien haasteiden vuoksi Ruotsissa suoritettiin yksityiskohtaisempi projektiarviointi, joka käsitti yli sata käynnissä olevaa projektia. Tämän arvioinnin yhteydessä Ruotsin divisioonassa on tunnistettu selkeitä haasteita projektien toteutuksessa ja havaittu katteiden heikentymistä useissa tarkastelluissa projekteissa. Arvioinnin tulosten perusteella Ruotsin divisioonassa on tehty projektikannan kustannusarvioiden tarkistuksia ja varauksia, joilla on 15 milj. euron heikentävä vaikutus huhti–kesäkuun raportoituun käyttökatteeseen. Lisäksi Caverionilla on ollut Saksassa ja Norjassa haasteita tiettyjen suurehkojen projektien toteutuksessa.

Tukeakseen paremmin liiketoimintojaan Caverion on päättänyt järjestellä konsernitoimintonsa uudelleen perustamalla kaksi uutta toimintoa: Projektit ja Palvelut. Niiden tehtävänä on vastata projektien toteutukseen ja johtamiseen liittyviin haasteisiin sekä varmistaa tavoiteltu käyttöaste palveluliiketoiminnassa. Lisäksi Caverion arvioi ja vähentää kiinteitä kuluja. Caverion jatkaa niiden kehityshankkeiden toteutusta, joilla tuetaan kannattavuuden ja kassavirran parantamista toisesta vuosipuoliskosta alkaen.

Lopuksi haluan korostaa, että etenemme strategiamme mukaisesti useissa divisioonissa. Tilauksentamme on kehittynyt alkuvuonna erittäin hyvin, minkä odotetaan tukevan kehitystämme toisen vuosipuoliskon aikana.”

NÄKYMÄT VUODELLE 2016

Caverionin palvelujen ja ratkaisujen markkinanäkymät

Toimialan megatrendit, kuten lisääntynyt teknologian käyttö rakennuksissa, energiatehokkuutta koskevat vaatimukset ja lisääntyvä digitalisoituminen ja automaatio sekä kaupungistuminen, luovat edelleen kysyntää Caverionin palveluille ja ratkaisuille tulevina vuosina.

Teknisen asennuksen ja kunnossapidon markkinoiden odotetaan pysyvän vakaina, mutta hintakilpailun odotetaan kuitenkin pysyvän tiukkana Teknisen asennuksen projekteissa. Parempaa energiatehokkuutta ja parempia sisäilmaolosuhteita koskevat vaatimukset sekä tiukentuva ympäristölainsäädäntö ovat merkittäviä markkinoiden kehitystä tukevia tekijöitä. Norjassa öljyteollisuuden taantuma on vaikuttanut yleiseen taloustilanteeseen, mikä saattaa myös jatkossa vaikuttaa negatiivisesti Teknisen asennuksen ja kunnossapidon liiketoimintaan.

Suurten projektien markkinoilla kiinteistöjen ja teollisuuden uusien tarjousten odotetaan lisääntyvän vuoden aikana. Myönteisiä merkkejä on nähtävissä sekä saaduissa tilauksissa että tarjoustoiminnassa etenkin julkisella sektorilla ja teollisuudessa ja uskomme positiivisen trendin jatkuvan. Alhaisen korkotason ja rahoituksen saatavuuden odotetaan tukevan investointeja. Talotekniikan Suunnittelua ja toteutusta sisältävien kokonaistoimitusten kysynnän odotetaan kehittyvän suotuisasti suurissa ja teknisesti vaativissa projekteissa. Taloudellisen tilanteen epävarmuus on kuitenkin vaikuttanut uusiin projekteihin aiheuttaen hintapaineita ja projektien lykkäyksiä tai peruutuksia.

Managed Services -palveluiden taustalla olevan kysynnän odotetaan jatkuvan vahvana. Rakennuksissa olevan teknologian lisääntyessä uusien palvelujen tarpeen ja elinkaariratkaisujen kysynnän odotetaan lisääntyvän. Asiakkaiden keskittyminen omaan ydintoimintaansa tarjoaa edelleen Caverionille mahdollisuuksia ylläpidon sekä huollon ja kunnossapidon ulkoistuksissa erityisesti julkishallinnossa, teollisuudessa ja energiasektorilla.

Tulosohjeistus vuodelle 2016

Caverion päivitti tulosohjeistuksena 20.6.2016, jonka mukaan Caverion arvioi, että konsernin vuoden 2016 liikevaihto säilyy edellisvuoden tasolla (2015: 2 443 milj. euroa) ja että konsernin vuoden 2016 käyttökate ilman uudelleenjärjestelykuluja laskee selvästi edellisvuoden käyttökatetasolta (2015: 91,5 milj. euroa).

TIEDOTUSTILAISUUS, WEBCAST JA PUHELINKONFERENSSI

Puolivuosikatsauksesta järjestetään englanninkielinen tiedotustilaisuus torstaina 21.7.2016 klo 11 Suomen aikaa hotelli Kämpissä (Gallen-Kallela-sali), Kluuvikatu 2, Helsinki. Tiedotustilaisuutta voi seurata suorana lähetyksenä osoitteessa www.caverion.fi/sijoittajat. Tilaisuutta voi seurata myös puhelimitse soittamalla numeroon +358(0)9

2310 1619 viimeistään klo 10.55 Suomen aikaa. Osallistumiskoodi puhelinkonferenssiin on ” 745667 / Caverion”. Tilaisuudesta on lisätietoa osoitteessa www.caverion.fi/sijoittajat.

3

Taloudellinen tiedottaminen vuonna 2016

Markkinoiden väärinkäyttöasetuksen vaatimusten mukaisesti päivitetty Caverionin tiedonantopolitiikka tuli voimaan 3.7.2016. Se on kokonaisuudessaan saatavilla osoitteessa <http://www.caverion.fi/sijoittajat/sijoittajasuhteet/tiedonantopolitiikka>.

Osavuosisikatsaus kaudelta 1-9/2016 julkaistaan 27.10.2016. Taloudelliset katsaukset ja muuta sijoittajatietoa on saatavina Caverionin verkkosivuilta osoitteesta www.caverion.fi/sijoittajat ja IR App -sovelluksesta. Materiaalit voi myös tilata sähköpostitse osoitteesta IR@caverion.com.

CAVERION OYJ

Lisätietoja antavat:

Antti Heinola, talousjohtaja, Caverion Oyj, puh. 040 352 1033, antti.heinola@caverion.com

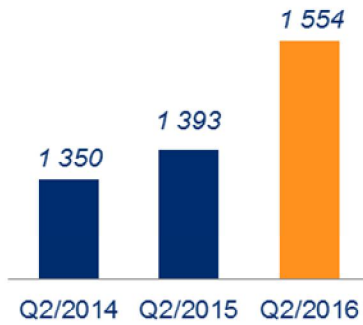
Milena Hæggström, sijoittajasuhdejohtaja, Caverion Oyj, puh. 040 5581 328, Milena.Haeggstrom@caverion.com

Jakelu: Nasdaq Helsinki, keskeiset tiedotusvälineet, www.caverion.fi

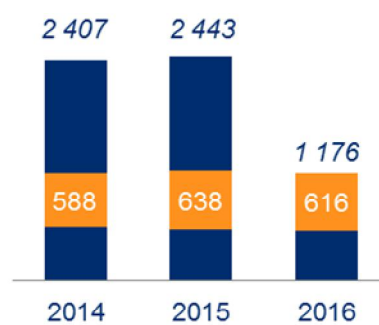
KONSERNIN TALOUDELLINEN KEHITYS

Tunnusluvut

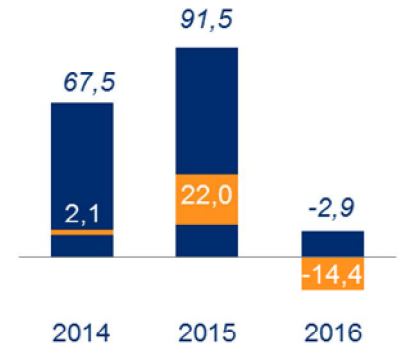
Tilaukanta (milj. e)

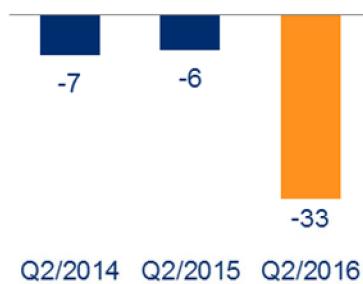
Liikevaihto (milj. e)

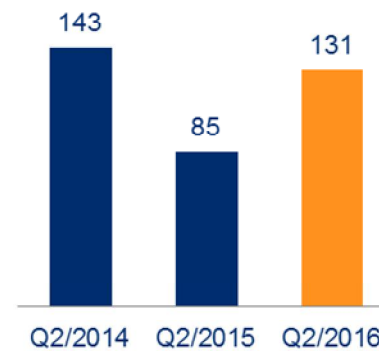
Käyttökate (milj. e)

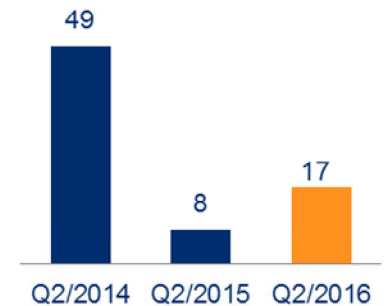
Vapaa kassavirta (milj. e)

Nettovelka (milj. e)

Käyttöpääoma (milj. e)

**Liikevaihto liiketoiminta-
alueittain**
% liikevaihdosta 1-6/2016

- Tekninen asennus ja kunnossapito 66 %
- Suuret projektit 21 %
- Managed Services 13 %

Liikevaihto divisioonittain
% liikevaihdosta 1-6/2016

- Saksa 22 %
- Ruotsi 21 %
- Tanska-Norja 19 %
- Teollisuuden ratkaisut 15 %
- Suomi 13 %
- Itävalta 6 %
- Itä-Eurooppa 3 %

Henkilöstö divisioonittain
kesäkuun 2016 lopussa

- Saksa 14 %
- Ruotsi 20 %
- Tanska-Norja 20 %
- Teollisuuden ratkaisut 16 %
- Suomi 14 %
- Itävalta 5 %
- Itä-Eurooppa 10 %
- Konsernipalvelut 1 %

Muutoksia ulkoiseen taloudelliseen raportointiin vuonna 2016

Caverion ilmoitti 27.1.2016 pörssitiedotteella muuttavansa ulkoista taloudellista raportointiaan 1.1.2016 alkaen parantaakseen toimintojensa läpinäkyvyyttä ja mukauttaakseen taloudellista raportointiaan konsernin strategian seuraavaa vaihetta vastaavaksi. Vanhat liiketoiminta-alueet ("Huolto ja kunnossapito" sekä "Projektit") korvataan kolmella uudella liiketoiminta-alueella: "Tekninen asennus ja kunnossapito", "Suuret projektit" sekä "Managed Services". Caverion raportoi jatkossa liikevaihtonsa tämän uuden liiketoimintajakauman mukaisesti. Tämän lisäksi liiketoiminnan maantieteellinen jakauma raportoidaan divisioonittain: Ruotsi, Suomi, Saksa, Tanska-Norja, Itävalta, Itä-Eurooppa sekä Teollisuuden ratkaisut. Caverion raportoi jatkossa liikevaihtonsa ja henkilöstömääränsä divisioonittain. Kaikki yllä esitetyt muutokset raportointiin toteutetaan 1.1.2016 alkaen. Caverion ei raportoi kaikkia historiallisia vertailulukuja 1.1.2016 edeltävältä ajalta. Konsernissa on edelleen vain yksi raportoitava toiminnallinen segmentti, joka sisältää myös Konsernipalvelut ja muut erät.

Toimintaympäristö vuoden 2016 toisella neljänneksellä ja ensimmäisellä puoliskolla

Yleinen markkinatilanne oli suhteellisen vakaa koko kauden. Kysyntä kehittyi suotuisasti Saksan, Ruotsin ja Suomen divisioonassa sekä Teollisuuden ratkaisussa. Kysyntä pysyi vakaana Itä-Euroopan ja Itävallan divisioonissa. Tanska-Norjan divisioonassa öljyteollisuuden taantuma on vaikuttanut yleiseen taloustilanteeseen. Caverion on toiminut aktiivisesti Norjan viimeaikaisessa markkinamuutoksessa valikoimalla tarkasti uudet projektit ja palvelusopimukset, panostamalla pitkäaikaisiin asiakassuhteisiin tärkeimpien asiakkaiden kanssa sekä järjestelemällä toimintojaan uudelleen.

Teknisen asennuksen ja kunnossapidon markkinat olivat kaudella odotettua heikommat. Hintakilpailu oli tiukkaa Teknisen asennuksen projekteissa. Markkinoiden kehitystä loppuvuoden aikana tukevat kuitenkin parempaa energiatehokkuutta ja sisäilmaolosuhteita koskevat vaatimukset sekä tiukentuva ympäristölainsäädäntö. Norjassa öljyteollisuuden taantuma vaikutti edelleen Teknisen asennuksen ja kunnossapidon liiketoimintaan. Ruotsissa käyttöaste oli edelleen odotettua matalampi. Caverionin alustavat toimenpiteet ylikapasiteetin vähentämiseksi eivät ole olleet riittäviä ja siksi Caverion on käynnistänyt lisää saneeraustoimenpiteitä.

Suurten projektien markkinoilla tarjoustoiminnassa nähtiin myönteisiä merkkejä etenkin julkisella sektorilla ja teollisuudessa. Talotekniikan suunnittelua ja toteutusta sisältävien kokonaistoimitusten kysyntä kehittyi suotuisasti suurissa ja teknisesti vaativissa projekteissa. Alhainen korkotaso ja rahoituksen saatavuus helpottivat asiakkaidemme investointeja. Taloudellisen tilanteen viimeaikainen epävarmuus on kuitenkin vaikuttanut uusiin projekteihin aiheuttaen hintapaineita ja projektien lykkäyksiä tai peruutuksia.

Managed Services -palveluiden kysyntä jatkui vahvana. Asiakkaiden keskittyminen omaan ydintoimintaansa avasi Caverionille edelleen mahdollisuuksia ylläpidon sekä huollon ja kunnossapidon ulkoistuksissa pääasiassa julkishallinnossa, teollisuudessa ja energiasektorilla. Kiinnostus julkisen ja yksityisen sektorin yhteistyöhön (PPP-malli) ja muihin elinkaariratkaisuihin lisääntyi Pohjoismaissa, vaikka tämäntyyppisten sopimusmallien osuus koko markkinasta on edelleen suhteellisen pieni.

Saneeraustoimenpiteet

Caverion ilmoitti saneeraustoimenpiteistä pörssitiedotteella 20.6.2016. Edellisen konsernijohtajan lähdön jälkeen Caverionin hallitus käynnisti perusteellisen toimintojen arvioinnin kaikissa divisioonissa, joissa on havaittu toiminnallisia haasteita. Tämän arvioinnin tulosten perusteella on tunnistettu resurssien ylikapasiteettia vuonna 2016. Lisäksi Caverionilla on ollut konsernitasolla liian monta yhtäaikaista kehitysprojektia käynnissä, mikä on kasvattanut kiinteät kulut suuriksi.

Seuraavat saneeraustoimenpiteet käynnistettiin kannattavuuden parantamiseksi:

- Ylimääräiset kustannusleikkaukset lomautuksina ja henkilöstövähennyksinä,
- Kiinteiden kulujen vähentäminen priorisoimalla sisäisiä kehityshankkeita ja
- Konsernitoimintojen uudelleenjärjestely sekä uusien Projektit- ja Palvelut- toimintojen perustaminen.

Henkilöstövähennykset kohdistuvat pääasiassa Ruotsin ja Tanska-Norjan divisiooniin sekä konsernitoimintoihin. Henkilöstövähennykset koskevat arviolta enintään 700 työntekijää ja uudelleenjärjestelystä aiheutuvat kulut ovat yhteensä noin 22-26 milj. euroa vuonna 2016. Kesäkuun loppuun mennessä on irtisanottu 292 työntekijää ja uudelleenjärjestelykulut ovat olleet 9,5 milj. euroa tammi-kesäkuussa. Toimenpiteiden vaikutukset alkavat toteutua toisen vuosipuoliskon aikana, ja täysimääräisesti ne ovat nähtävissä vuonna 2017. Kesäkuun lopussa väliaikaisesti lomautettuina oli 62 henkilöä Norjan divisioonassa.

Tilaukanta

Tilaukanta oli 1 554,2 milj. euroa kesäkuun lopussa ja kasvoi 12 prosenttia edellisvuodesta (kesäkuun 2015 lopussa: 1 393,1 milj. euroa), mikä kuvastaa kasvutavoitteita Suurissa projekteissa ja Managed Services –liiketoiminnassa. Tilaukanta laski 2 prosenttia maaliskuun lopusta (maaliskuun 2016 lopussa: 1 589,4 milj. euroa). Vertailukelpoisin valuuttakurssein tilaukanta kasvoi 13 prosenttia kesäkuun 2015 lopusta ja laski 2 prosenttia maaliskuun 2016 lopusta.

Liikevaihto

Huhti–kesäkuu

Huhti–kesäkuun liikevaihto oli 615,5 (638,1) milj. euroa. Liikevaihto kasvoi edellisvuoteen verrattuna eniten Suomessa ja Itävallassa. Suomessa kasvun taustalla oli aktiivisuuden lisääntyminen Suurissa projekteissa. Norjassa öljyteollisuuden taantuma on vaikuttanut yleiseen taloustilanteeseen, ja sitä kautta myös heikentänyt Caverionin palveluiden kysyntää. Ruotsissa Caverion ei ole pystynyt hyödyntämään vallitsevaa markkinatilannetta. Lisäksi Ruotsissa projektikannan arvioinnilla on ollut negatiivista vaikutusta kauden liikevaihtoon.

Valuuttakurssimuutokset laskivat konsernin huhti–kesäkuun kokonaisliikevaihtoa 10,3 milj. euroa edellisvuoden vastaavaan ajanjaksoon verrattuna. Norjan kruunun vaikutus oli 8,4 milj. euroa, Venäjän ruplan vaikutus 2,2 milj. euroa, kun taas Ruotsin kruunu nosti konsernin kokonaisliikevaihtoa 0,4 milj. euroa. Huhti–kesäkuun liikevaihto laski 2 prosenttia edellisvuoden vastaavan ajankohdan valuuttakursseilla laskettuna. Tanska-Norjan liikevaihto vertailukelpoisin valuuttakurssein laski 7 prosenttia edellisen vuoden vastaavaan ajanjaksoon verrattuna.

Tekninen asennus ja kunnossapito -liiketoiminnan huhti–kesäkuun liikevaihto oli 402,8 milj. euroa eli 65 prosenttia konsernin kokonaisliikevaihdosta. Suurten projektien liikevaihto oli 137,0 milj. euroa eli 22 prosenttia konsernin kokonaisliikevaihdosta. Managed Services –liiketoiminnan liikevaihto oli 75,7 milj. euroa eli 12 prosenttia konsernin kokonaisliikevaihdosta.

Tammi–kesäkuu

Tammi–kesäkuun liikevaihto oli 1 176,1 (1 201,5) milj. euroa. Liikevaihto kasvoi edellisvuoteen verrattuna eniten Suomessa, Saksassa ja Teollisuuden ratkaisuihin. Suomessa ja Saksassa kasvun taustalla oli aktiivisuuden lisääntyminen Suurissa projekteissa. Norjassa öljyteollisuuden taantuma on vaikuttanut yleiseen taloustilanteeseen, ja sitä kautta myös heikentänyt Caverionin palveluiden kysyntää. Ruotsissa Caverion ei ole pystynyt hyödyntämään vallitsevaa markkinatilannetta.

Valuuttakurssimuutokset laskivat konsernin tammi–kesäkuun kokonaisliikevaihtoa 18,5 milj. euroa edellisvuoden vastaavaan ajanjaksoon verrattuna. Norjan kruunun vaikutus oli 16,2 milj. euroa, Venäjän ruplan vaikutus 3,3 milj. euroa, kun taas Ruotsin kruunu nosti konsernin kokonaisliikevaihtoa 1,2 milj. euroa. Tammi–kesäkuun liikevaihto laski 1 prosentin edellisvuoden vastaavan ajankohdan valuuttakursseilla laskettuna. Tanska-Norjan liikevaihto vertailukelpoisin valuuttakurssein laski 8 prosenttia edellisen vuoden vastaavaan ajanjaksoon verrattuna.

Tekninen asennus ja kunnossapito -liiketoiminnan tammi–kesäkuun liikevaihto oli 775,6 milj. euroa eli 66 prosenttia konsernin kokonaisliikevaihdosta. Suurten projektien liikevaihto oli 249,9 milj. euroa eli 21 prosenttia konsernin kokonaisliikevaihdosta. Managed Services –liiketoiminnan liikevaihto oli 150,6 milj. euroa eli 13 prosenttia konsernin kokonaisliikevaihdosta.

Liikevaihdon jakautuminen

Liikevaihto, milj. e	4-6/ 2016	%	4-6/ 2015	%	Muutos	1-6/ 2016	%	1-6/ 2015	%	Muutos	1-12/ 2015
Saksa	131,6	21 %	129,2	20 %	2 %	256,7	22 %	242,1	20 %	6 %	526,4
Ruotsi	122,2	20 %	140,5	22 %	-13 %	246,5	21 %	270,2	22 %	-9 %	537,6
Tanska- Norja	118,9	19 %	136,4	21 %	-13 %	228,7	19 %	267,2	22 %	-14 %	503,2
Teollisuuden ratkaisut	101,0	16 %	103,1	16 %	-2 %	182,0	15 %	177,1	15 %	3 %	363,8
Suomi	84,0	14 %	70,3	11 %	19 %	155,6	13 %	137,1	11 %	13 %	286,7
Itävalta	38,7	6 %	37,4	6 %	4 %	71,1	6 %	72,4	6 %	-2 %	149,1
Itä-Eurooppa	19,2	3 %	21,3	3 %	-10 %	35,7	3 %	35,5	3 %	1 %	76,3
Konserni yhteensä	615,5	100 %	638,1	100 %	-4 %	1 176,1	100 %	1 201,5	100 %	-2 %	2 443,0
- Tekninen asennus ja kunnossapito	402,8	65 %				775,6	66 %				-
- Suuret projektit	137,0	22 %				249,9	21 %				-
- Managed Services	75,7	12 %				150,6	13 %				-

Kannattavuus

Käyttökate

Huhti-kesäkuu

Huhti-kesäkuussa käyttökate ilman uudelleenjärjestelykuluja oli -6,8 milj. euroa eli -1,1 prosenttia liikevaihdosta. Huhti-kesäkuun käyttökate oli -14,4 (22,0) milj. euroa eli -2,3 (3,4) prosenttia liikevaihdosta.

Kauden aikana Caverionilla on ollut kannattavuusongelmia johtuen resurssien ylikapasiteetista ja haasteista liittyen projektien toteutukseen ja johtamiseen pääasiassa Ruotsin ja Tanska-Norjan divisioonissa. Norjassa ylikapasiteetti on ollut pääosin markkinalähtöistä öljyteollisuuden taantuman vuoksi, kun taas Ruotsissa heikko resurssinhallinta on pääsyyntä kehitykseen. Caverion ilmoitti kesäkuussa käynnistävänsä toiminnallisen tehokkuutensa turvaamiseksi ylimääräisiä kustannusleikkauksia sekä lomautuksina ja henkilöstövähennyksinä toteutettavia saneeraustoimenpiteitä. Kesäkuun loppuun mennessä on irtisanottu 292 työntekijää ja uudelleenjärjestelykulut ovat olleet 7,5 milj. euroa huhti-kesäkuussa. Kesäkuun lopussa väliaikaisesti lomautettuina oli 62 henkilöä Norjan divisioonassa. Lisätietoja saneeraustoimenpiteistä on kuvattu kohdassa "Saneeraustoimenpiteet".

Caverion on lisäksi tunnistanut Ruotsin divisioonassa selkeitä haasteita projektien toteutuksessa ja havainnut katteiden heikentymistä useissa tarkastelluissa projekteissa. Caverion on tehnyt Ruotsin divisioonassa projektikannan kustannusarvioiden tarkistuksia ja varauksia, joilla on 15 milj. euron heikentävä vaikutus huhti-kesäkuun raportoituun käyttökatteeseen. Lisäksi Caverionilla on ollut Saksassa ja Norjassa haasteita tiettyjen suurehkojen projektien toteutuksessa.

Useat kehitysprojektit ja investoinnit yhteisiin prosesseihin näkyvät myös katsauskauden liiketoiminnan kuluissa.

Tammi-kesäkuu

Tammi-kesäkuussa käyttökate ilman uudelleenjärjestelykuluja oli 6,6 milj. euroa eli 0,6 prosenttia liikevaihdosta. Tammi-kesäkuun käyttökate oli -2,9 (36,2) milj. euroa eli -0,2 (3,0) prosenttia liikevaihdosta.

Kauden aikana Caverionilla on ollut kannattavuusongelmia johtuen resurssien ylikapasiteetista ja haasteista liittyen projektien toteutukseen ja johtamiseen pääasiassa Ruotsin ja Tanska-Norjan divisioonissa. Norjassa ylikapasiteetti on ollut pääosin markkinalähtöistä öljyteollisuuden taantuman vuoksi, kun taas Ruotsissa heikko resurssinhallinta on pääsyyntä kehitykseen. Caverion ilmoitti kesäkuussa käynnistävänsä toiminnallisen tehokkuutensa turvaamiseksi ylimääräisiä kustannusleikkauksia sekä lomautuksina ja henkilöstövähennyksinä

toteutettavia saneeraustoimenpiteitä. Kesäkuun loppuun mennessä on irtisanottu 292 työntekijää ja uudelleenjärjestelykulut ovat olleet 9,5 milj. euroa tammi-kesäkuussa. Kesäkuun lopussa väliaikaisesti lomautettuina oli 62 henkilöä Norjan divisioonassa. Lisätietoja saneeraustoimenpiteistä on kuvattu kohdassa "Saneeraustoimenpiteet".

Caverion on lisäksi tunnistanut Ruotsin divisioonassa selkeitä haasteita projektien toteutuksessa ja havainnut katteiden heikentymistä useissa tarkastelluissa projekteissa. Caverion on tehnyt Ruotsin divisioonassa projektikannan kustannusarvioiden tarkistuksia ja varauksia, joilla on 15 milj. euron heikentävä vaikutus tammi-kesäkuun raportoituun käyttökatteeseen. Lisäksi Caverionilla on ollut Saksassa ja Norjassa haasteita tiettyjen suurehkojen projektien toteutuksessa.

Useat kehitysprojektit ja investoinnit yhteisiin prosesseihin näkyvät myös katsauskauden liiketoiminnan kuluissa. Kauden käyttökatetta heikensivät lisäksi 0,1 milj. euron kulut Saksassa liittyen käynnissä oleviin juridisiin selvityksiin.

Käyttökate on määritelty seuraavasti: Liikevoitto + Poistot ja arvonalentumiset. Käyttökate ilman uudelleenjärjestelykuluja on määritelty seuraavasti: Liikevoitto + Poistot ja arvonalentumiset + Uudelleenjärjestelykulut.

Liikevoitto

Huhti-kesäkuu

Huhti-kesäkuussa liikevoitto oli -21,5 (15,5) milj. euroa eli -3,5 (2,4) prosenttia liikevaihdosta.

Poistot ja arvonalentumiset huhti-kesäkuussa liikevoitto olivat 7,1 (6,5) milj. euroa, josta 1,7 milj. euroa oli yrityskauppoihin liittyviä kohdistettuja aineettomia hyödykkeitä ja 5,4 milj. euroa muita poistoja.

Tammi-kesäkuu

Caverionin tammi-kesäkuun liikevoitto oli -16,7 (23,4) milj. euroa eli -1,4 (1,9) prosenttia liikevaihdosta.

Poistot ja arvonalentumiset tammi-kesäkuussa olivat 13,8 (12,9) milj. euroa, josta 3,3 milj. euroa oli yritysostoihin liittyviä kohdistettuja aineettomia hyödykkeitä ja 10,5 milj. euroa muita poistoja.

Muut liikevoittoon vaikuttavat tekijät on esitetty tarkemmin kohdassa käyttökate.

Tulos ennen veroja, tilikauden voitto ja osakekohtainen tulos

Tulos ennen veroja oli -17,4 (21,7) milj. euroa, tilikauden voitto -12,9 (15,8) milj. euroa ja osakekohtainen tulos -0,10 (0,13) euroa tammi-kesäkuussa. Nettorahoituskulut olivat -0,7 (-1,7) milj. euroa tammi-kesäkuussa 2016.

Konsernin efektiivinen veroaste oli 26,0 (26,9) prosenttia tammi-kesäkuussa.

Investoinnit, yritysostot ja myydyt liiketoiminnot

Kauden aikana Caverion on investoinut yhtiön toimintamallin, prosessien ja järjestelmien yhtenäistämiseen. Bruttoinvestoinnit taseen pysyviin vastaaviin olivat tammi-kesäkuussa 24,4 (12,9) milj. euroa eli 2,1 (1,1) prosenttia liikevaihdosta.

Investoinnit tietotekniikkaan olivat 16,0 (8,8) milj. euroa tammi-kesäkuussa. Tietotekniikkainvestoinnit liittyivät pääasiassa yhteisen IT-infran ja yhteisten alustojen rakentamiseen, data-keskuksen konsolidointiin sekä yhteisen toiminnanohjausjärjestelmän toteuttamiseen. Myös IT-järjestelmiä ja mobiililyökaluja kehitettiin sisäisten prosessien ja tehokkuuden parantamiseksi. Muut investoinnit, mukaan lukien yritysostot, olivat 8,5 (4,0) milj. euroa.

Kauden aikana Caverion allekirjoitti sopimuksen Alfred Lotterin kanssa Arneg Kühlmöbel u. Ladeneinrichtungen, Produktions- u. Handelsgesellschaft mbH:n (Arneg Kühlmöbel) liiketoiminnan ostamisesta. Itävallan liittovaltion kilpailuviranomainen hyväksyi kaupan 19.1.2016. Kauppa tukee Caverionin kasvustrategiaa ja vahvistaa yhtiön

asemaa Itävallan jäähdystekniikkamarkkinoilla. Ostohintaa ei julkistettu. Arneg Kühlmöbel on yksi Itävallan johtavista jäähdystekniikan toimittajista. Vuonna 2014 yrityksen liikevaihto oli noin 7,0 miljoonaa euroa. Yrityksellä on noin 35 työntekijää.

Lisäksi Caverion allekirjoitti sopimuksen YIT Kuntatekniikka Oy:n kanssa kiinteistötekniiset palvelut -liiketoiminnan ostamisesta tammikuussa. Kauppa tukee Caverionin kasvustrategiaa ja läsnäoloa Mikkelin alueella. Kauppahintaa ei julkistettu. Liiketoimintakaupan yhteydessä Caverion Suomi Oy:n palvelukseen siirtyi YIT Kuntatekniikan kiinteistötekniiset palvelut -liiketoiminnan henkilöstö, noin 60 työntekijää. YIT Kuntatekniikka on Mikkelin kaupungin ja YIT Rakennus Oy:n yhdessä omistama yritys.

Caverion vahvisti kaudella osaamistaan myös AV-ratkaisuissa ostamalla Sähkötaso Esitystekniikka Oy:n toukokuussa. Kauppahintaa ei julkistettu. Sähkötaso Esitystekniikka Oy on AV-ratkaisujen johtava toimittaja Suomessa. Vuonna 2005 perustetulla yrityksellä on 28 työntekijää kolmella paikkakunnalla (Helsinki, Tampere, Jyväskylä), valtakunnallinen palveluverkosto sekä kansainvälinen toimittajaverkosto. Sähkötaso Esitystekniikka Oy:n liikevaihto oli 12,5 milj. euroa 31.3.2016 päättyneellä tilikaudella.

Kassavirta, käyttöpääoma ja rahoitus

Konsernin vapaa kassavirta oli -61,3 (-5,5) milj. euroa tammi–kesäkuussa. Vapaa kassavirta on määritelty seuraavasti: Vapaa kassavirta = Operatiivinen kassavirta ennen rahoituseriä ja veroja – Maksetut verot – Investointien rahavirta (netto, sisältäen yrityskaupat). Konsernin operatiivinen kassavirta ennen rahoituseriä ja veroja oli -31,1 (11,7) milj. euroa tammi–kesäkuussa.

Käyttöpääoma oli 17,1 milj. euroa kesäkuun lopussa (3/2016: 17,4 milj. euroa). Vuonna 2016 käyttöpääoma ja kassavirta ovat heikentyneet. Syynä ovat heikko kannattavuus, investointien korkea taso sekä alhainen laskutus ja viiveet projektien loppusuorituksissa Ruotsissa ja Saksassa.

Caverionin rahavarat olivat kesäkuun lopussa 20,4 milj. euroa (3/2016: 38,6 milj. euroa). Lisäksi Caverionilla on nostamattomia luottolimiittisopimuksia 100 milj. euroa ja nostamattomia tililimiittisopimuksia 19 milj. euroa.

Konsernin korolliset velat olivat 150,9 milj. euroa kesäkuun lopussa (3/2016: 97,9 milj. euroa), ja keskimorkko suojausten jälkeen oli 0,91 prosenttia. Kiinteäkorkoisten lainojen osuus koron nousua vastaan tehtyjen suojausten jälkeen on 58 prosenttia konsernin korollisesta velasta. Noin 54 prosenttia lainoista on pankeilta ja muilta rahoituslaitoksilta, noin 42 prosenttia suoraan rahamarkkinoilta ja noin 3 prosenttia vakuutusyhtiöiltä. Yhteensä 85,9 milj. euroa korollisesta velasta erääntyy maksettavaksi seuraavien 12 kuukauden aikana.

Caverionin ulkoisissa lainoissa sovelletaan taloudellista kovenanttia, joka perustuu konsernin nettovelan ja käyttökatteen suhdeluukuun. Konsernin nettovelka oli 130,6 milj. euroa kesäkuun lopussa (3/2016: 59,2 milj. euroa).

HENKILÖSTÖ

Henkilöstö divisioonittain kauden lopussa	6/16	3/16	Muutos	6/16	6/15	Muutos	12/15
Suomi	2 513	2 382	5 %	2 513	2 370	6 %	-
Tanska-Norja	3 518	3 599	-2 %	3 518	3 678	-4 %	-
Ruotsi	3 518	3 468	1 %	3 518	3 365	5 %	-
Saksa	2 427	2 448	-1 %	2 427	2 310	5 %	-
Itävalta	800	769	4 %	800	762	5 %	-
Itä-Eurooppa	1 835	1 859	-1 %	1 835	1 657	11 %	-
Teollisuuden ratkaisut	2 902	2 818	3 %	2 902	2 879	1 %	-
Konsernipalvelut	151	156	-3 %	151	92	64 %	-
Konserni yhteensä	17 664	17 499	1 %	17 664	17 113	3 %	17 399

Tammi–kesäkuussa 2016 konsernin palveluksessa oli keskimäärin 17 541 (17 018) työntekijää. Kesäkuun 2016 lopussa konsernin henkilöstömäärä oli 17 664 (17 113). Tammi–kesäkuun 2016 henkilöstökulut olivat yhteensä 508,3 (506,1) milj. euroa.

Caverion on käynnistänyt saneeraustoimenpiteiden toteuttamisen tunnistetun ylikapasiteetin vähentämiseksi. Henkilöstövähennykset kohdistuvat pääasiassa Ruotsin ja Tanska-Norjan divisiooniin sekä konsernitoimintoihin. Henkilöstövähennykset koskevat arviolta enintään 700 työntekijää ja uudelleenjärjestelyistä aiheutuvat kulut ovat yhteensä noin 22-26 milj. euroa vuonna 2016. Kesäkuun loppuun mennessä on irtisanottu 292 työntekijää ja väliaikaisesti lomautettuina oli 62 henkilöä Norjan divisioonassa. Lisätietoja saneeraustoimenpiteistä on kuvattu kohdassa "Saneeraustoimenpiteet".

Henkilöstöjohtamisessa keskityttiin edelleen vakaan kasvun ja kilpailukykyä tukevan perustan luomiseen. Erinomaisen johtamisen strategista painopistettä jatkettiin edelleen priorisoimalla koko konsernin laajuisia kehittämishankkeita, kuten yhteisen tehtävärakenteen käyttöönottoa, johtamisen kehittämistä sekä eettiset liiketoimintaperiaatteet –koulutusohjelman läpivientiä. Koko konsernin kattava työturvallisuusprojekti eteni tavoitteiden mukaisesti, jossa panostetaan henkilöstön työturvallisuuden ja hyvinvoinnin parantamiseen.

Muutoksia Caverion-konsernin johdossa

Caverion ilmoitti 17.5.2016 Caverion Oyj:n konsernijohtaja Fredrik Strandin jättävän tehtävänsä välittömästi. Fredrik Strand toimi Caverion Oyj:n konsernijohtajana huhtikuusta 2014 lähtien. Caverion Oyj:n konsernijohtajan tehtävää hoitaa toistaiseksi 17.5.2016 alkaen Sakari Toikkanen. Caverion Oyj:n hallitus on käynnistänyt hakuprosessin uuden konsernijohtajan valitsemiseksi.

Caverion ilmoitti 20.6.2016 järjestelvänsä uudelleen konsernitoimintonsa. Caverion perustaa uudet Projektit- ja Palvelut-konsernitoiminnot vastatakseen projektien toteutukseen ja johtamiseen liittyviin haasteisiin ja varmistaakseen tavoitellun käyttöasteen palveluliiketoiminnassa. Tämän seurauksena Carina Qvarngård (SVP, Group Business Development & Marketing) jäi pois konsernin johtoryhmästä ja yhtiöstä 23.6.2016.

MERKITTÄVIMMÄT LIKETOIMINTARISKIT JA RISKIENHALLINTA

Caverionin liiketoimintaan liittyy monia strategisia, operatiivisia, taloudellisia ja tapahtumariskejä. Riskienhallinta on olennainen osa konsernin johtamis-, seuranta- ja raportointijärjestelmiä. Strategisten riskien luonnetta ja todennäköisyyttä seurataan ja raportoidaan jatkuvasti. Strateginen riskiarviointi toteutetaan konserninlaajuisesti kerran vuodessa strategian käsittelyn yhteydessä.

Saksassa tutkitaan edelleen kilpailuoikeudellisten sääntöjen rikkomuksia teknisten palveluiden toimialalla. Osana tutkintaa Saksan viranomaiset ovat hankkineet tietoja useilta teknisten palvelujen tarjoajilta, mukaan lukien Caverionilta. Caverion tekee asiassa aktiivisesti yhteistyötä paikallisten viranomaisten kanssa. Tällä hetkellä saatavilla olevan tiedon perusteella ei voida arvioida Caverionille näistä asioista mahdollisesti aiheutuvien riskien tai kustannusten määrää. On mahdollista, että kustannukset ja/tai sanktiot voivat olla olennaisia.

Osana tätä yhteistyötä Caverionissa on havaittu asiakasprojektin yhteydessä vuosina 2009–2011 toimintaa, joka voi täyttää lahjonnan tai muun rikoksen tunnusmerkistön. Caverion on ilmoittanut havainnoistaan heti viranomaisille ja tukee niitä asian tarkemmassa selvittämisessä. On mahdollista, että epäillyt rikkomukset aiheuttavat huomattavaa vahinkoa Caverionille sakkoina, korvausvaatimuksina sekä asianajokuluina. Tällä hetkellä ei kuitenkaan voida arvioida mahdollisesti aiheutuvien vahinkojen määrää. Caverion seuraa tilannetta ja julkistaa kaikki olennaiset tiedot voimassaolevien säännösten mukaisesti.

Imtech Germanyn maksukyvyttömyyden seurauksena ImCa-konsortion Berliinin Brandenburgin lentokenttäprojektiin liittyvät sitoumukset ovat yksin Caverionin vastuulla. Tällä ei kuitenkaan ole olennaista vaikutusta Caverionin sitoumuksiin kauden lopussa.

Vuonna 2015 Caverion vahvisti riskienhallinta- ja Compliance-toimintojaan ja niihin liittyvien politiikkojen ja prosessien kehittäminen on käynnissä. Caverion on myös käynnistänyt vuosittaisen, konserninlaajuisen compliance-koulutusohjelman, jonka kaikki työntekijät suorittavat.

Caverionin merkittävimmät muut liiketoimintariskit on esitetty yhtiön vuoden 2015 tilinpäätöstiedotteessa, joka julkaistiin 27.1.2016. Niihin liittyvät riskit eivät ole muuttuneet merkittävästi sen jälkeen.

Tarkempi selvitys Caverioniin ja sen toimintaympäristöön ja liiketoimintaan liittyvistä riskeistä on esitetty vuoden 2015 vuosikertomuksessa julkaistussa Hallituksen toimintakertomuksessa. Taloudelliset riskit on esitetty tarkemmin tilinpäätöksen liitetiedossa 29 ("Rahoitusriskien hallinta").

VARSINAISEN YHTIÖKOKOUKSEN PÄÄTÖKSET

Caverionin varsinainen yhtiökokous pidettiin 21.3.2016. Yhtiökokous päätti hallituksen kokoonpanosta ja palkkioista, tilintarkastajan valinnasta ja palkkiosta sekä hallituksen valtuuttamisesta päättämään omien osakkeiden hankkimisesta ja osakeanneista.

Yhtiökokous valitsi hallitukseen puheenjohtajan, varapuheenjohtajan ja neljä varsinaista jäsentä. Puheenjohtajaksi valittiin Ari Lehtoranta, varapuheenjohtajaksi Michael Rosenlew ja jäseniksi Markus Ehrnrooth, Anna Hyvönen, Eva Lindqvist ja Ari Puheloinen. Hallituksen jäsenten toimikausi kestää seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen loppuun.

Yhtiökokouksen päätöksiä koskeva pörssitiedote on julkaistu yhtiön verkkosivuilla osoitteessa www.caverion.fi.

Hallitus piti järjestäytymiskokouksensa 21.3.2016. Kokouksessa hallitus päätti henkilöstövaliokunnan ja tarkastusvaliokunnan kokoonpanosta. Valiokuntien tehtäväkuvaukset ja työjärjestykset on julkaistu osoitteessa www.caverion.fi/sijoittajat - Hallinnointi.

OSINGOT JA OSINKOPOLITIikka

Varsinainen yhtiökokous päätti 21.3.2016, että vuodelta 2015 maksetaan osinkoa 0,28 euroa osakkeelta eli yhteensä 35,0 milj. euroa. Osinkoa ei maksettu yhtiön hallussa oleville omille osakkeille. Osingonmaksun täsmäytyspäivä oli 23.3.2016, ja osingot maksettiin 4.4.2016.

Caverionin tavoitteena on, että yhtiö jakaa osinkoina ja pääoman palautuksina yhtiön osakkeenomistajille vähintään 50 prosenttia tilikauden tuloksesta verojen jälkeen ilman käyvän arvon muutoksia. Vaikka tämän osinkopolitiikan muuttaminen ei ole suunnitteilla, ei voida taata, että osinkoa tai pääoman palautusta todella maksetaan tulevaisuudessa, eikä takeita voida myöskään antaa minään tiettyä vuonna maksettavien osinkojen tai pääoman palautuksen määrästä.

OSAKKEET JA OMISTAJAT

Caverion Oyj on 30.6.2013 syntynyt Suomen tasavallan lakien mukaan toimiva julkinen osakeyhtiö. Yhtiöllä on yksi osakesarja, jonka jokainen osake oikeuttaa yhteen ääneen yhtiökokouksessa sekä vastaavaan osinkoon. Yhtiön osakkeilla ei ole nimellisarvoa.

Osakepääoma ja osakkeiden lukumäärä

Osakkeiden lukumäärä oli 125 596 092 ja osakepääoma oli 1 000 000 euroa 1.1.2016. Caverionin hallussa oli 512 091 yhtiön omaa osaketta 1.1.2016.

Tammi–kesäkuussa yhtiölle palautui YIT Oyj:n osakepohjaisen kannustinjärjestelmän ehtojen mukaisesti 237 Caverionin osaketta. Caverionin hallussa oli 512 328 yhtiön omaa osaketta kesäkuun 2016 lopussa. Ulkona olevien osakkeiden lukumäärä oli siten 125 083 764 kesäkuun 2016 lopussa. Caverion Oyj:n omistamien omien osakkeiden osuus koko osakemäärästä ja äänistä on 0,41 prosenttia.

Caverion ei ole tehnyt päätöksiä optioista tai muista osakkeisiin liittyvistä erityisoikeuksista. Caverionin hallitus hyväksyi uuden osakepohjaisen pitkän aikavälin kannustinohjelman konsernin johdolle joulukuussa 2015. Uusi ohjelma koostuu suoriteperusteisesta osakepalkkio-ohjelmasta (Performance Share Plan) täydennettynä erityistilanteita varten tarkoitettulla ehdollisella osakepalkkio-ohjelmalla (Restricted Share Plan). Molemmat ohjelmat koostuvat vuosittain alkavista yksittäisistä, kolmen vuoden pituisista osakepalkkio-ohjelmista. Kunkin uuden yksittäisen ohjelman alkaminen edellyttää hallituksen erillistä päätöstä. Ensimmäiset ohjelmat alkoivat vuoden 2016 alussa ja niihin perustuvat mahdolliset osakepalkkiot suoritetaan keväällä 2019. Jos kaikki suoriteperusteiselle osakepalkkio-ohjelmalle asetetut tavoitteet saavutetaan, ensimmäisten, vuodet 2016–2018 käsittävien ohjelmien nojalla voidaan suorittaa osakepalkkiona yhteensä enintään noin 728 000 Caverionin osaketta (bruttomäärä ennen soveltuvan ennakonpidätyksen vähentämistä). Lisätietoja kannustinjärjestelmästä julkaistiin pörssitiedotteella 18.12.2015. Lisäksi lisätietoja yhtiön avainjohdon aikaisemmasta osakepohjaisesta kannustinohjelmasta vuosille 2014–2016 on julkaistu pörssitiedotteella 26.5.2014.

Hallituksen valtuutukset

Caverionin hallituksen valtuuttaminen päättämään yhtiön omien osakkeiden hankkimisesta

Caverion Oyj:n 21.3.2016 pidetty varsinainen yhtiökokous valtuutti Caverionin hallituksen päättämään yhtiön omien osakkeiden hankkimisesta. Hallitukselle myönnetty valtuutus käsittää enintään 12 000 000 yhtiön oman osakkeen hankkimisen yhtiön vapaalla omalla pääomalla osakkeiden hankintahetken markkinahintaan Nasdaq Helsinki Oy:n säännellyllä markkinalla järjestämässä kaupankäynnissä. Osakkeet voidaan hankkia muussa kuin osakkeenomistajien omistusten suhteessa. Valtuutus on voimassa 18 kuukautta yhtiökokouksen päätöksestä lukien. Hallitus ei ole käyttänyt valtuutusta vuonna 2016.

Caverionin hallituksen valtuuttaminen päättämään osakeanneista

Varsinainen yhtiökokous valtuutti Caverionin hallituksen päättämään osakeanneista. Valtuutus voidaan käyttää kokonaan tai osittain laskemalla liikkeeseen enintään 25 000 000 Caverionin osaketta yhdessä tai useammassa osakeannissa. Osakeannit voivat olla suunnattuja eli osakkeenomistajien etuoikeudesta poikkeavia, ja ne voivat olla maksullisia tai maksuttomia. Anti voidaan kohdistaa myös yhtiölle itselleen osakeyhtiölain rajoitusten mukaisesti.

Antivaltuutus sisältää valtuutuksen päättää yhtiön hallussa olevien sekä mahdollisesti hankittavien omien osakkeiden luovuttamisesta. Tämän valtuutuksen kohteena on enintään 12 500 000 osaketta. Hallitus oikeutettiin päättämään luovuttamisen tarkoituksesta ja ehdoista. Valtuutus on voimassa 31.3.2017 saakka. Hallitus ei ole käyttänyt valtuutusta vuonna 2016.

Kaupankäynti osakkeella

Caverionin osakkeen avauskurssi oli 8,96 euroa vuoden 2016 alussa. Osakkeen päätöskurssi katsauskauden viimeisenä kaupankäyntipäivänä (30.6.) oli 5,75 euroa. Osakkeen hinta laski 36 prosenttia tammi-kesäkuussa. Osakkeen ylin kurssi katsauskaudella tammi-kesäkuussa oli 9,38 euroa, alin kurssi 5,50 euroa ja keskipurssi 7,14 euroa. Osakkeita vaihdettiin Nasdaq Helsingissä tammi-kesäkuussa 32,4 miljoonaa kappaletta. Vaihdon arvo oli 231,2 milj. euroa (lähde: Nasdaq Helsinki).

Caverionin osakkeilla käydään kauppaa myös muilla markkinapaikoilla, kuten BATS Chi-X:ssä, Frankfurtin pörssin Open Market -listalla ja Turquoisessa. Caverion Oyj:n osakkeita vaihdettiin tammi-kesäkuussa vaihtoehtoisilla kaupankäyntipaikoilla 7,0 miljoonaa kappaletta eli noin 14,7 prosenttia osakkeen koko kaupankäyntimäärästä. Vaihtoehtoisista kauppapaikoista Caverionin osakkeiden vaihto oli erityisen vilkasta BATS Chi-X:ssä. Lisäksi 8,3 miljoonalla Caverion Oyj:n osakkeella käytiin tammi-kesäkuussa Nasdaq Helsingin ulkopuolista OTC-kauppaa. Niiden osuus koko kaupankäyntimäärästä oli noin 17,5 prosenttia (lähde: Fidessa Fragmentation Index).

Caverion Oyj:n markkina-arvo katsauskauden lopussa oli 719,2 milj. euroa. Markkina-arvo ei sisällä 30.6.2016 yhtiön hallussa olevia omia osakkeita (512 328 kpl).

Osakkeenomistajien määrä ja liputusilmoitukset

Kesäkuun 2016 lopussa Caverionin rekisteröityjen osakkeenomistajien määrä oli 32 154 (3/2016: 30 893). Hallintarekisteröityjen ja muiden kuin suomalaisten sijoittajien omistuksessa oli kesäkuun 2016 lopussa 31,4 prosenttia osakkeista (3/2016: 34,2 %).

Päivitetty luettelo Caverionin suurimmista osakkeenomistajista, julkisten sisäpiiriläisten omistuksista ja omistusrakenteesta 30.6.2016 on julkaistu Caverionin verkkosivuilla osoitteessa www.caverion.fi/sijoittajat.

PUOLIVUOSIKATSAUS 1.1.–30.6.2016: TAULUKKO-OSA
Lyhennetty konsernin tuloslaskelma

Milj. e	4-6/2016	4-6/2015	1-6/2016	1-6/2015	1-12/2015
Liikevaihto	615,5	638,1	1 176,1	1 201,5	2 443,0
Liiketoiminnan muut tuotot ja kulut	-629,9	-616,1	-1 178,9	-1 165,3	-2 351,6
Osuus osakkuusyritysten tuloksesta	0,0		-0,1	0,0	0,0
Poistot ja arvonalentumiset	-7,1	-6,5	-13,8	-12,9	-26,5
Liikevoitto	-21,5	15,5	-16,7	23,4	65,0
% liikevaihdosta	-3,5	2,4	-1,4	1,9	2,7
Rahoitustuotot ja -kulut, netto	-0,2	-1,0	-0,7	-1,7	-3,7
Tulos ennen veroja	-21,7	14,5	-17,4	21,7	61,3
% liikevaihdosta	-3,5	2,3	-1,5	1,8	2,5
Tuloverot	5,5	-4,1	4,5	-5,8	-14,7
Katsauskauden voitto	-16,1	10,4	-12,9	15,8	46,6
% liikevaihdosta	-2,6	1,6	-1,1	1,3	1,9
Jakautuminen					
Emoyhtiön omistajille	-16,1	10,4	-12,9	15,8	46,6
Määräysvallattomien omistajien osuus	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Emoyhtiön omistajille kuuluvasta voitosta laskettu osakekohtainen tulos					
Tulos/osake, laimentamaton, e	-0,13	0,08	-0,10	0,13	0,37
Tulos/osake, laimennettu, e	-0,13	0,08	-0,10	0,13	0,37

Konsernin laaja tuloslaskelma

Milj. e	4-6/2016	4-6/2015	1-6/2016	1-6/2015	1-12/2015
Katsauskauden voitto	-16,1	10,4	-12,9	15,8	46,6
Muut konsernin kirjatut tuotot ja kulut					
Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi:					
- Etuuspohjaisten eläkkeiden arvomuutos	-0,3	0,2	-0,7	2,4	4,4
-- Laskennallinen vero	0,0		0,0	0,2	0,4
Erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteiseksi:					
- Rahavirran suojaukset	-0,1	0,2	-0,4	0,2	-0,3
-- Laskennallinen vero					
- Myytävissä olevien sijoitusten käyvän arvon muutos	0,0	0,0	0,0	0,0	0,2
-- Laskennallinen vero					
- Muuntoerot	-0,2	0,3	0,3	-1,0	-4,8
Muut konsernin kirjatut tuotot ja kulut, yhteensä	-0,6	0,7	-0,9	1,7	-0,1
Katsauskauden laaja tulos	-16,7	11,1	-13,8	17,5	46,5
Jakautuminen					
Emoyhtiön omistajille	-16,7	11,1	-13,8	17,5	46,5
Määräysvallattomien omistajien osuus	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Lyhennetty konsernitase

Milj. e	30.6.2016	30.6.2015	31.12.2015
Varat			
Pitkäaikaiset varat			
Aineelliset hyödykkeet	30,1	25,5	27,4
Liikearvo	339,1	335,7	335,7
Muut aineettomat hyödykkeet	53,4	50,6	47,5
Osuudet osakkuusyrityksissä	0,1	0,2	0,2
Muut sijoitukset	1,4	1,3	1,4
Muut saamiset	2,5	1,5	2,6
Laskennalliset verosaamiset	5,2	4,5	1,0
Lyhytaikaiset varat			
Vaihto-omaisuus	33,6	23,9	25,4
Myyntisaamiset ja muut saamiset	684,8	653,3	649,4
Rahavarat	20,4	42,3	68,1
Varat yhteensä	1 170,6	1 138,8	1 158,7
Oma pääoma ja velat			
Oma pääoma	208,3	227,7	256,7
Pitkäaikaiset velat			
Laskennalliset verovelat	59,2	65,1	58,3
Eläkevelvoitteet	40,9	40,2	40,6
Varaukset	8,5	7,7	9,0
Korolliset velat	65,1	86,5	75,2
Muut velat	0,9	0,1	0,4
Lyhytaikaiset velat			
Saadut ennakot	196,5	176,9	195,3
Ostovelat ja muut velat	485,3	477,5	482,9
Varaukset	20,0	16,3	17,7
Korolliset velat	85,9	40,8	22,7
Oma pääoma ja velat yhteensä	1 170,6	1 138,8	1 158,7

Käyttöpääoma

Milj. e	30.6.2016	30.6.2015	31.12.2015
Vaihto-omaisuus	33,6	23,9	25,4
Myynti- ja osatuloutussaamiset	628,8	603,0	607,5
Muut lyhytaikaiset saamiset	51,0	48,6	40,9
Osto- ja osatuloutusvelat	-252,2	-247,1	-256,7
Muut lyhytaikaiset velat *	-247,6	-243,7	-235,5
Saadut ennakot	-196,5	-176,9	-195,3
Käyttöpääoma	17,1	7,7	-13,6

* sisältää lyhytaikaiset varaukset

Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista

Milj. e	Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma						Määräys- vallattomien omistajien osuus	Oma pääoma yhteensä
	Osake- pääoma	Kertyneet voittovarot	Muunto- erot	Arvon- muutos- rahasto	Omat osakkeet	Yhteensä		
Oma pääoma 1.1.2016	1,0	265,8	-6,5	-0,7	-3,2	256,3	0,4	256,7
Kauden laaja tulos								
Katsauskauden voitto		-12,9				-12,9	0,0	-12,9
Muut laajan tuloksen erät:								
Etuuspohjaisten eläkkeiden arvonmuutos		-0,7				-0,7		-0,7
- Laskennallinen vero		0,0				0,0		0,0
Rahavirran suojaukset				-0,4		-0,4		-0,4
Myytavissä olevien sijoitusten käyvän arvon muutos				0,0		0,0		0,0
Muuntoerot			0,3			0,3		0,3
Kauden laaja tulos yhteensä		-13,6	0,3	-0,5		-13,8	0,0	-13,8
Liiketoimet omistajien kanssa								
Osingonjako		-35,1				-35,1		-35,1
Osakeperusteiset maksut		0,5			0,0	0,5		0,5
Liiketoimet omistajien kanssa, yhteensä		-34,6			0,0	-34,6		-34,6
Oma pääoma 30.6.2016	1,0	217,6	-6,3	-1,2	-3,2	208,0	0,4	208,3

Milj. e	Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma						Määräys- vallattomien omistajien osuus	Oma pääoma yhteensä
	Osake- pääoma	Kertyneet voittovarot	Muunto- erot	Arvon- muutos- rahasto	Omat osakkeet	Yhteensä		
Oma pääoma 1.1.2015	1,0	241,7	-1,8	-0,6	-3,2	237,2	0,6	237,8
Kauden laaja tulos								
Katsauskauden voitto		15,8				15,8	0,0	15,8
Muut laajan tuloksen erät:								
Etuuspohjaisten eläkkeiden arvonmuutos		2,4				2,4		2,4
- Laskennallinen vero		0,2				0,2		0,2
Rahavirran suojaukset				0,2		0,2		0,2
Myytavissä olevien sijoitusten käyvän arvonmuutos				0,0		0,0		0,0
Muuntoerot			-1,0			-1,0		-1,0
Kauden laaja tulos yhteensä		18,4	-1,0	0,2		17,5	0,0	17,5
Liiketoimet omistajien kanssa								
Osingonjako		-27,5				-27,5		-27,5
Osakeperusteiset maksut		0,2			0,0	0,2		0,2
Liiketoimet omistajien kanssa, yhteensä		-27,3			0,0	-27,3		-27,3
Tytäryhtiöiden myynti			0,0			0,0	-0,3	-0,2
Oma pääoma 30.6.2015	1,0	232,8	-2,8	-0,4	-3,2	227,4	0,4	227,7

Milj. e	Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma						Määräys- vallattomien omistajien osuus	Oma pääoma yhteensä
	Osake- pääoma	Kertyneet voittovarot	Muunto- erot	Arvon- muutos- rahasto	Omat osakkeet	Yhteensä		
Oma pääoma 1.1.2015	1,0	241,7	-1,8	-0,6	-3,2	237,2	0,6	237,8
Kauden laaja tulos								
Katsauskauden voitto		46,6				46,6	0,0	46,6
Muut laajan tuloksen erät:								
Etuuspohjaisten eläkkeiden Arvonmuutos		4,4				4,4		4,4
- Laskennallinen vero		0,4				0,4		0,4
Rahavirran suojaukset				-0,3		-0,3		-0,3
Myytavissä olevien sijoitusten käyvän arvon muutos				0,2		0,2		0,2
Muuntoerot			-4,8			-4,8		-4,8
Kauden laaja tulos yhteensä		51,4	-4,8	-0,1		46,5	0,0	46,5
Liiketoimet omistajien kanssa								
Osingonjako		-27,5				-27,5		-27,5
Osakeperusteiset maksut		0,2			0,0	0,2		0,2
Liiketoimet omistajien kanssa, yhteensä		-27,3			0,0	-27,3		-27,3
Tytäryhtiöiden myynti			0,0			0,0	-0,3	-0,2
Oma pääoma 31.12.2015	1,0	265,8	-6,5	-0,7	-3,2	256,3	0,4	256,7

Lyhennetty konsernin rahavirtalaskelma

Milj. e	4-6/2016	4-6/2015	1-6/2016	1-6/2015	1-12/2015
Liiketoiminnan rahavirrat					
Katsauskauden voitto	-16,1	10,4	-12,9	15,8	46,6
Oikaisut tilikauden voittoon	4,6	11,3	12,0	17,4	44,8
Käyttöpääoman muutos	-0,8	-19,8	-30,2	-21,5	-5,6
Operatiivinen kassavirta ennen rahoituseriä ja veroja	-12,3	1,8	-31,1	11,7	85,8
Rahoituserät, netto	-0,3	-1,5	-0,8	-2,8	-4,4
Maksetut verot	-4,1	-3,0	-6,1	-5,4	-9,9
Liiketoiminnan rahavirta	-16,7	-2,7	-38,0	3,4	71,6
Investointien rahavirrat					
Tytäryritysten ja liiketoimintojen hankinnat ja myynnit vähennettynä hankinta- ja myyntihetken rahavaroilla	-2,2	0,2	-2,2	-1,0	0,6
Käyttöomaisuusinvestoinnit ja muut investointierät, netto	-14,0	-5,3	-21,9	-10,7	-22,7
Investointien rahavirta	-16,2	-5,1	-24,1	-11,8	-22,1
Rahoituksen rahavirrat					
Lyhytaikaisten velkojen muutos, netto	59,7	-1,2	59,5	-2,1	-1,6
Lainojen takaisinmaksut	-10,0	-0,3	-10,0	-20,3	-50,5
Maksetut osingot	-35,0	-27,5	-35,0	-27,6	-27,6
Rahoituksen rahavirta	14,7	-29,0	14,5	-50,0	-79,6
Rahavarojen muutos	-18,2	-36,9	-47,7	-58,3	-30,0
Rahavarat katsauskauden alussa	38,6	79,1	68,1	98,8	98,8
Valuuttakurssien muutoksen vaikutus	0,0	0,1	-0,1	1,8	-0,6
Rahavarat katsauskauden lopussa	20,4	42,3	20,4	42,3	68,1

Vapaa kassavirta

Milj. e	4-6/2016	4-6/2015	1-6/2016	1-6/2015	1-12/2015
Operatiivinen kassavirta ennen rahoituseriä ja veroja	-12,3	1,8	-31,1	11,7	85,8
Maksetut verot	-4,1	-3,0	-6,1	-5,4	-9,9
Investointien rahavirta	-16,2	-5,1	-24,1	-11,8	-22,1
Vapaa kassavirta	-32,6	-6,3	-61,3	-5,5	53,9

Osavuositarkastuksen liitetiedot

1 Laadintaperiaatteet

Caverion Oyj:n osavuositarkastus ajalta 1.1.-30.6.2016 on laadittu IAS 34, Osavuositarkastukset –standardin mukaisesti. Caverion on noudattanut osavuositarkastuksen laadinnassa samoja laadintaperiaatteita kuin tilinpäätöksessä 2015.

Osavuositarkastuksessa tiedot esitetään miljoonina euroina pyöristäen yksittäiset luvut ja loppusummat miljooniksi, mistä johtuen yhteenlaskuissa saattaa esiintyä pyöristyseroja.

2 Tunnusluvut

	6/2016	6/2015	12/2015
Liikevaihto, milj. e	1 176,1	1 201,5	2 443,0
Käyttökate, milj. e	-2,9	36,2	91,5
Käyttökateprosentti, %	-0,2	3,0	3,7
Käyttökate ilman uudelleenjärjestelykuluja, milj. e	6,6	-	-
Käyttökateprosentti ilman uudelleenjärjestelykuluja, %	0,6	-	-
Liikevoitto, milj. e	-16,7	23,4	65,0
Liikevoittoprosentti, %	-1,4	1,9	2,7
Tulos ennen veroja, milj. e	-17,4	21,7	61,3
% liikevaihdosta	-1,5	1,8	2,5
Katsauskauden voitto, milj. e	-12,9	15,8	46,6
% liikevaihdosta	-1,1	1,3	1,9
Osakekohtainen tulos, laimentamaton, e	-0,10	0,13	0,37
Osakekohtainen tulos, laimennettu, e	-0,10	0,13	0,37
Osakekohtainen oma pääoma, e	1,7	1,8	2,0
Rahoitustuotot ja -kulut, netto, milj. e	-0,7	-1,7	-3,7
Omavaraisuusaste, %	21,4	23,7	26,6
Korollinen nettovelka, milj. e	130,6	84,9	29,8
Velkaantumisaste, %	62,7	37,3	11,6
Taseen loppusumma, milj. e	1 170,6	1 138,8	1 158,7
Vapaa kassavirta, milj. e	-61,3	-5,5	53,9
Käyttöpääoma, milj. e	17,1	7,7	-13,6
Bruttoinvestoinnit, milj. e	24,4	12,9	26,9
% liikevaihdosta	2,1	1,1	1,1
Tilaukanta, milj. e	1 554,2	1 393,1	1 461,4
Henkilöstö keskimäärin	17 541	17 018	17 321
Ulkona olevien osakkeiden lukumäärä kauden lopussa (1 000 kpl)	125 084	125 085	125 084
Osakkeiden keskimääräinen lukumäärä (1 000 kpl)	125 084	125 086	125 085

3 Kehitys vuosineljänneksittäin

Milj. e	4-6/2016	1-3/2016	10-12/2015	7-9/2015	4-6/2015	1-3/2015
Liikevaihto	615,5	560,6	667,8	573,7	638,1	563,4
Käyttökate	-14,4	11,5	34,0	21,3	22,0	14,2
Käyttökateprosentti, %	-2,3	2,0	5,1	3,7	3,4	2,5
Käyttökate ilman uudelleenjärjestelykuluja	-6,8	-	-	-	-	-
Käyttökateprosentti ilman uudelleenjärjestelykuluja, %	-1,1	-	-	-	-	-
Liikevoitto	-21,5	4,8	26,9	14,7	15,5	7,9
Liikevoittoprosentti, %	-3,5	0,9	4,0	2,6	2,4	1,4

	4-6/2016	1-3/2016	10-12/2015	7-9/2015	4-6/2015	1-3/2015
Osakekohtainen tulos, laimentamaton, e	-0,13	0,03	0,17	0,08	0,08	0,04
Osakekohtainen tulos, laimennettu, e	-0,13	0,03	0,17	0,08	0,08	0,04
Osakekohtainen oma pääoma, e	1,7	1,8	2,0	1,9	1,8	1,7
Rahoitustuotot ja -kulut, netto, milj. e	-0,2	-0,6	-1,1	-1,0	-1,0	-0,7
Omavaraisuusaste, %	21,4	23,8	26,6	24,9	23,7	22,6
Korollinen nettovelka, milj. e	130,6	59,2	29,8	101,9	84,9	49,7
Velkaantumisaste, %	62,7	26,4	11,6	43,4	37,3	23,0
Taseen loppusumma, milj. e	1 170,6	1 131,6	1 158,7	1 129,2	1 138,8	1 135,4
Vapaa kassavirta, milj. e	-32,6	-28,8	73,6	-14,2	-6,3	0,8
Käyttöpääoma, milj. e	17,1	17,4	-13,6	36,1	7,7	-13,1
Bruttoinvestoinnit pysyviin vastaaviin, milj. e	17,3	7,1	9,0	5,0	5,5	7,3
% liikevaihdosta	2,8	1,3	1,3	0,9	0,9	1,3
Tilaukanta, milj. e	1 554,2	1 589,4	1 461,4	1 477,2	1 393,1	1 392,4
Henkilöstö kauden lopussa	17 664	17 499	17 399	17 450	17 414	17 005
Ulkona olevien osakkeiden lukumäärä kauden lopussa (1 000 kpl)	125 084	125 084	125 084	125 085	125 085	125 085
Osakkeiden keskimääräinen lukumäärä (1 000 kpl)	125 084	125 084	125 085	125 085	125 085	125 087

4 Tunnuslukujen laskentakaavat

Käyttökate =	Liikevoitto + poistot ja arvonalentumiset
Käyttökate ilman uudelleenjärjestelykuluja =	Liikevoitto + poistot ja arvonalentumiset + uudelleenjärjestelykulut
Käyttöpääoma =	Vaihto-omaisuus + myynti- ja osatuloutusosaamiset + muut lyhytaikaiset saamiset - osto- ja osatuloutusvelat - muut lyhytaikaiset velat - saadut ennakot - lyhytaikaiset varaukset
Omavaraisuusaste (%) =	$\frac{\text{Oma pääoma} + \text{määräysvallattomien omistajien osuus} \times 100}{\text{Taseen loppusumma} - \text{saadut ennakot}}$
Velkaantumisaste (%) =	$\frac{\text{Korolliset velat} - \text{rahavarat} \times 100}{\text{Oma pääoma} + \text{määräysvallattomien omistajien osuus}}$
Korollinen nettovelka =	Korolliset velat – rahavarat
Osakekohtainen tulos, laimentamaton =	$\frac{\text{Tilikauden voitto (emoyhtiön omistajille laskettu osuus)}}{\text{Kauden aikana ulkona olevien osakkeiden lukumäärän painotettu keskiarvo}}$
Osakekohtainen tulos, laimennettu =	$\frac{\text{Tilikauden voitto (emoyhtiön omistajille laskettu osuus)}}{\text{Kauden aikana ulkona olevien osakkeiden lukumäärän painotettu keskiarvo laimennusvaikutuksella oikaistuna}}$
Osakekohtainen oma pääoma =	$\frac{\text{Oma pääoma}}{\text{Ulkona olevien osakkeiden lukumäärä kauden lopussa}}$
Vapaa kassavirta =	Operatiivinen kassavirta ennen rahoituseriä ja veroja – maksetut verot – investointien rahavirta

5 Hankitut ja myydyt liiketoiminnot

Kauden aikana Caverion allekirjoitti sopimuksen Alfred Lotterin kanssa Arneg Kühlmöbel u. Ladeneinrichtungen, Produktions- u. Handelsgesellschaft mbH:n (Arneg Kühlmöbel) liiketoiminnan ostamisesta. Itävallan liittovaltion kilpailuviranomainen hyväksyi kaupan 19.1.2016. Kauppa tukee Caverionin kasvustrategiaa ja vahvistaa yhtiön asemaa Itävallan jäähdytystekniikkamarkkinoilla. Ostohintaa ei julkistettu. Arneg Kühlmöbel on yksi Itävallan johtavista jäähdytystekniikan toimittajista. Vuonna 2014 yrityksen liikevaihto oli noin 7,0 miljoonaa euroa. Yrityksellä on noin 35 työntekijää.

Lisäksi Caverion allekirjoitti sopimuksen YIT Kuntatekniikka Oy:n kanssa kiinteistötekniiset palvelut -liiketoiminnan ostamisesta tammikuussa. Kauppa tukee Caverionin kasvustrategiaa ja läsnäoloa Mikkelin alueella. Kauppahintaa ei julkistettu. Liiketoimintakaupan yhteydessä Caverion Suomi Oy:n palvelukseen siirtyi YIT Kuntatekniikan kiinteistötekniiset palvelut -liiketoiminnan henkilöstö, noin 60 työntekijää. YIT Kuntatekniikka on Mikkelin kaupungin ja YIT Rakennus Oy:n yhdessä omistama yritys.

Caverion vahvisti kaudella osaamistaan myös AV-ratkaisuissa ostamalla Sähkötaso Esitystekniikka Oy:n toukokuussa. Kauppahintaa ei julkistettu. Sähkötaso Esitystekniikka Oy on AV-ratkaisujen johtava toimittaja

Suomessa. Vuonna 2005 perustetulla yrityksellä oli 28 työntekijää kolmella paikkakunnalla (Helsinki, Tampere, Jyväskylä), valtakunnallinen palveluverkosto sekä kansainvälinen toimittajaverkosto. Sähkötaso Esitystekniikka Oy:n liikevaihto oli 12,5 milj. euroa 31.3.2016 päättyneellä tilikaudella.

6 Rahoitusriskien hallinta

Caverion-konsernin pääasialliset rahoitusriskit ovat maksuvalmiusriski, luottoriski ja markkinariskit, kuten valuutta- ja korkoriski. Rahoitusriskien hallinnan tavoitteet ja periaatteet on määritelty konsernin hallituksen hyväksymässä rahoituspolitiikassa. Rahoitusriskien hallinnan käytännön toteutuksesta vastaa konsernin rahoitusosasto yhdessä tytäryhtiöiden kanssa.

Konsernin pääoman hallinnan tavoitteena on ylläpitää optimaalista pääomarakennetta, saavuttaa mahdollisimman korkea sitoutuneen pääoman tuotto sekä minimoida pääoman kustannukset konsernin rahoituspolitiikassa määriteltyjen periaatteiden ja limiittien puitteissa. Pääomarakenteeseen vaikutetaan ensisijaisesti ohjaamalla investointeja ja liiketoimintaan sitoutuvan käyttöpääoman määrää.

Seuraavassa taulukossa esitetään korollisten rahoitusvelkojen maturiteettijakauma. Luvut ovat diskonttaamattomia. Valuuttamääräisten velkojen kassavirrat on käännetty euroiksi tilinpäätöskursseihin.

Milj. e	2016	2017	2018	2019	2020->	Yhteensä
Korolliset rahoitusvelat	74,7	23,7	22,3	20,1	10,1	150,9

7 Rahoitusvarat ja -velat

Ne rahoitusvarat ja -velat, joiden kirjanpitoarvot eivät vastaa käypiä arvoja on esitetty alla olevassa taulukossa.

	30.6.2016	30.6.2016	31.12.2015	31.12.2015
Milj. e	Tasearvo	Käypä arvo	Tasearvo	Käypä arvo
Pitkäaikaiset rahoitusvelat				
Lainat rahoituslaitoksilta	60,7	62,9	69,8	71,7
Eläkelainat	3,0	3,1	4,0	4,1
Muut lainat	0,6	0,6	0,5	0,5
Rahoitusleasingvelat	0,8	0,9	0,9	1,0

Pitkäaikaisten lainojen käyvät arvot pohjautuvat diskontattuihin rahavirtoihin. Diskonttaus korkona on käytetty korkoa, jolla konserni saisi vastaavaa ulkoista lainaa tilinpäätöshetkellä ja se muodostuu riskittömästä markkinakorosta, johon on lisätty yrityskohtainen, maturiteetin mukainen riskipreemio.

Muiden rahoitusvarojen ja -velkojen osalta kirjanpitoarvot ovat kohtuullisen hyviä arvioita käyvistä arvoista.

Käypien arvojen hierarkia

Konserni luokittelee käypään arvoon arvostetut rahoitusvarat ja velat käypien arvojen hierarkian eri tasoille seuraavasti:

Taso 1: Käyvät arvot perustuvat täysin samanlaisten omaisuuserien tai velkojen noteerattuihin hintoihin toimivilla markkinoilla.

Taso 2: Käyvät arvot perustuvat merkittävilta osin muihin syöttötietoihin kuin tasoon 1 sisältyviin noteerattuihin hintoihin, mutta jotka ovat todettavissa joko suoraan tai epäsuorasti hintana tai hinnoista johdettuna.

Taso 3: Käyvät arvot perustuvat omaisuuserää tai velkaa koskeviin syöttötietoihin, jotka eivät perustu todettavissa olevaan markkinatietoon.

Seuraavassa taulukossa on esitetty käypään arvoon arvostetut rahoitusvarat ja -velat ja luokiteltuna käypien arvojen hierarkian eri tasoille:

Varat 30.6.2016				
Milj. e	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Myytävissä olevat sijoitukset	0,7		0,7	1,4

Johdannaissopimukset (ei-suojauslaskennassa)		0,2		0,2
Johdannaissopimukset (suojauslaskennassa)				
Varat yhteensä	0,7	0,2	0,7	1,6
Velat 30.6.2016				
Milj. e	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Johdannaissopimukset (ei-suojauslaskennassa)		0,1		0,1
Johdannaissopimukset (suojauslaskennassa)		0,7		0,7
Velat yhteensä		0,8		0,8
Varat 31.12.2015				
Milj. e	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Myytävissä olevat sijoitukset	0,7		0,7	1,4
Johdannaissopimukset (ei-suojauslaskennassa)		0,1		0,1
Johdannaissopimukset (suojauslaskennassa)				
Varat yhteensä	0,7	0,1	0,7	1,5
Velat 31.12.2015				
Milj. e	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Johdannaissopimukset (ei-suojauslaskennassa)		0,1		0,1
Johdannaissopimukset (suojauslaskennassa)		0,3		0,3
Velat yhteensä		0,4		0,4

Tarkastelujakson aikana ei ole tapahtunut siirtoja käyvän arvon hierarkian eri tasojen välillä.

Tasolle 2 luokiteltujen johdannaissopimusten käyvät arvot on määritetty seuraavasti: Valuuttatermiinisopimusten käyvät arvot on määritetty käyttäen tilinpäätöspäivän noteerattuja termiinikursseja. Koronvaihtosopimusten käyvät arvot on määritetty tulevien rahavirtojen nykyarvon perusteella.

Tasolle 3 luokitellut myytävissä olevat sijoitukset ovat noteeraamattomia osakkeita ja ne on arvostettu hankintahintaan vähennettynä mahdollisilla arvonalentumisilla tai meklarilta saatuihin hintoihin, koska niiden käypä arvo ei ole luotettavasti määritettävissä.

Muutokset tasolle 3 luokitelluissa erissä on esitetty seuraavassa taulukossa:

Milj. e	Varat 30.6.2016	Velat 30.6.2016	Varat 31.12.2015	Velat 31.12.2015
Avaava tasearvo	0,7		0,7	
Siirrot tasoon / tasolta 3				
Ostot ja myynnit				
Tuloslaskelmaan kirjatut tuotot ja kulut				
Laajaan tuloslaskelmaan kirjatut tuotot ja kulut				
Päätävä tasearvo	0,7		0,7	

Johdannaissopimukset

Nimellisarvot			
Milj. e	30.6.2016	30.6.2015	31.12.2015
--Korkojohdannaiset	80,0	190,0	90,0
--Valuuttajohdannaiset	49,0	52,7	76,9

Käyvät arvot			
Milj. e	30.6.2016	30.6.2015	31.12.2015
Korkojohdannaiset			
-positiivinen käypä arvo		0,2	

-negatiivinen käypä arvo	-0,7		-0,3
Valuuttajohdannaiset			
-positiivinen käypä arvo	0,2	0,2	0,1
-negatiivinen käypä arvo	-0,1	-0,2	-0,1

Kaikkiin koronvaihtosopimuksiin sovelletaan IAS 39:n mukaista rahavirran suojauslaskentaa. Muihin johdannaisiin ei sovelleta suojauslaskentaa.

8 Vastuusitoumukset ja ehdolliset velat

Milj. e	30.6.2016	30.6.2015	31.12.2015
Kiinnitetyt panttivelkakirjat	1,0		
Annetut takaukset osakkuusyhtiöiden puolesta	0,2	0,2	0,2
Emoyhtiön takaukset tytäryhtiöiden puolesta	496,4	492,0	491,7
Muut vastuusitoumukset			
- Vuokravastuut	172,0	185,6	169,2
- Muut vastuusitoumukset	3,3	0,2	0,2
- Muut pantit	3,6		

Jakautumiseen osallistuvat yhtiöt vastaavat yhteisvastuullisesti jakautuvan yhtiön velasta, joka on syntynyt ennen kuin jakautumisen täytäntöönpano on rekisteröity. Täten YIT Oyj:n osittaisjakautumisen seurauksena perustetulle Caverion Oyj:lle syntyi yhtiölle jakautumisessa allokoitun netto-omaisuuden määrään asti niin sanottu toissijainen vastuu ennen jakautumisen täytäntöönpanon rekisteröintiä syntyneistä YIT Oyj:lle jakautumisen jälkeen jääneistä veloista. Lukuun ottamatta YIT Oyj:n tietyn liikkeeseen laskeman joukkovelkakirjan haltijoita, YIT Oyj:n merkittävimpien rahoitusvelkojen velkojat luopuivat oikeudestaan vaatia Caverion Oyj:ltä suoritusta toissijaisen vastuun nojalla. YIT Oyj:n tällaisen vaihtuvakorkoisen joukkovelkakirjalainan nimellisarvo 30.6.2016 oli 3,6 milj. euroa ja se erääntyy vuonna 2016. Lisäksi Caverion Oyj:llä on toissijainen vastuu YIT Oyj:n ennen jakautumista myöntämistä, YIT Oyj:lle jakautumisen jälkeen jääneistä konsernitakauksista. Näiden konsernitakausten määrä kesäkuun 2016 lopussa oli 336,9 milj. euroa.

Saksassa tutkitaan kilpailuoikeudellisten sääntöjen rikkomuksia teknisten palveluiden toimialalla. Osana tutkintaa Saksan viranomaiset ovat hankkineet tietoja useilta teknisten palvelujen tarjoajilta, mukaan lukien Caverionilta. Caverion tekee asiassa aktiivisesti yhteistyötä paikallisten viranomaisten kanssa. Katsauskauden lopussa saatavilla olevan tiedon perusteella ei voida arvioida Caverionille näistä asioista mahdollisesti aiheutuvien riskien tai kustannusten määrää. On mahdollista, että kustannukset ja/tai sanktiot voivat olla olennaisia.